

at blive mere og mere diskuteret i vort Folk. Det ærede Medlem Hr. Hans Jacob Sørensen var inde paa det samme og mente, at en planmæssig Uddannelse i Skytteforeningerne af dette Mandskab vilde være særdeles ønskelig. Jeg mener dog, at desuden vil ogsaa en virkelig Mønstring og kortere Tids Øvelse være nødvendig, og jeg vil haabe, at de Overvejelser, som skal foretages i Anledning af disse Love, maa føre til et Resultat i den Retning. Der tales om, at det maaske ikke har nogen videre militær Betydning, men de Militæres Udtalelser modsiger dette. De mener, at dette Mandskab kan have Betydning for Bevogtnings-tjenesten og som Erstatningsmandskab, og jeg har selv set, at Artilleristisk Tids-skrift har ment, at ogsaa for Artilleriet vilde saadanne Formationer kunne faa Betydning. Og naar de kan ventes at faa Betydning for Artilleriet, hvor meget mere Betydning maa de saa ikke kunne ventes at faa for Infanteriet!

Saa er der Bekostningen. Udregninger, som ledsager de Militæres Forslag, tyder paa, at Bekostningen ikke vil blive saa overordentlig stor. Man har for Resten tidligere sagt, at en Folkevæbning eller noget i den Retning var i og for sig ønskværdig, men det vilde blive en overordentlig dyr Foranstaltning. En virkelig Undersøgelse af Spørgsmaalet har imidlertid aldrig været foretaget. De foreløbige Undersøgelser, som man nu har foretaget angaaende denne Sag, synes at gaa imod denne Opfattelse, saaledes at man maatte kunne naa noget i denne Retning, uden at det bliver saa overordentlig dyrt. Men bliver det dyrere, er der ogsaa en Mulighed for at indvinde disse Penge ved Besparelser, og jeg kunde godt tænke mig, at man kunde indvinde en Del af disse Penge ved Besparelser i Uddannelses-tiden særlig for visse Vaaben, og ogsaa ved andre Besparelser, hvis Art jeg dog ikke ved denne Lejlighed skal nævne eller komme ind paa at skitsere.

Folkevæbningstanken, som vi bør nærme os, selv om det maaske ikke er muligt paa een Gang at gennemføre, at vi ordner vort Forsvarsvæsen som Militæ, — endskønt jeg mener, vi burde gøre det og burde have gjort det for mange Aar siden — er i Virkeligheden en gammel Venstretanke. Den er senere optaget og igen forladt af Socialdemokratiet, men det er en gammel Venstretanke. Vi har jo set flere gamle Venstretanker opstaa igen, som har været delvis glemt, forhaanet og nedtrampet, idet det nu er andre Ideer, der raader; Socialismens Idé har man ment vilde sejre,

og disse gamle liberale Tanker hørte Fortiden til, dem skulde man ikke beskæftige sig med mere. Men takket være disse vidtskuende Mænd, som i sin Tid har formet disse Tanker, har de vist sig at have haft en overordentlig Livskraft, saa de dukker op igen Gang efter Gang. Vi har set det ved Jordspørgsmaalet; vi har set det i Erhvervs-livet, hvor det for et Par Aar siden blev proklameret, at de gamle liberale Tanker var døde, men de kommer igen. Jeg tror ogsaa, de vil komme igen paa dette Omraade, fordi de sikkert har været lige saa rigtige paa dette Omraade som paa adskillige andre Omraader.

Jeg vil endvidere udtale min Betænkelighed ved den meget stærke Reduktion af Antallet af højere Befalingsmænd, som disse Lovforslag indeholder. Navnlig ser jeg med Betænkelighed paa, at medens man forøger Styrken i Jylland, afskaffer man samtidig den kommanderende General i Jylland. Jeg tror, det vil være uheldigt i Krigstid. Vi har — ikke mindst har det vist sig under Verdenskrigen — set, at underordnede Befalingsgrader kan improviseres, men de overordnede Grader kan ikke improviseres. Man kan selvfølgelig etablere dem, men de faar ikke den Dygtighed, som de nødvendigvis skulde have, og hvis vi har tilstrækkeligt med overordnede Befalingsmænd, vil vi i høj Grad kunne bevare Hærens Udviklingsmuligheder i Tilfælde af en Krig. Det vil da være muligt at opstille Reserveregimenter og derved flere Divisioner. Vort Neutralitetsforsvar er, — som det jo ogsaa er fremhævet af den højtærede Forsvarsminister — ikke baseret paa, at vi skal komme til at staa ene i en saadan Kamp, men det, der lettest kan tilføres os, er Artilleri og Flyvevæsen. Vanskeligere og betydelig langsommere bliver det at tilføre os de store Infanteristyrker, men ved at have rigeligt med overordnede Befalingsmænd har vi en Mulighed for med en i Fredstid overordentlig ringe Bekostning i Tilfælde af Krig at kunne udvikle Hærens Værnekraft.

Det var disse Bemærkninger, jeg havde Lyst til at gøre i Anledning af det foreliggende Forslag. Jeg haaber, at det kommende og sikkert fortræffelige Udvalg maa kunne løse dette Spørgsmaal paa en for vort Folk og vort Land tilfredsstillende Maade.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Hans Jacob Sørensen har Ordet for en kort Bemærkning.